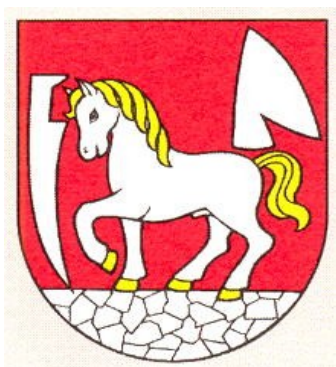

Program rozvoja obce Kamenné Kosihy 2024 - 2030

apríl 2024

Obsah

A. Charakteristika obce Kamenné Kosihy

A. 1 Prírodné charakteristiky

A. 2 Demografická charakteristika

A. 3 Životné prostredie

A. 4 Infraštruktúra

A. 4. 1. Doprava

A. 4. 2. Rozvod elektrickej energie

A. 4. 3. Verejné osvetlenie

A. 4. 4. Obecný rozhlas

A. 4. 5. Zásobovanie plynom

A. 4. 6. Telekomunikačná sieť

A. 4. 7. Zásobovanie vodou

A. 5 Kultúrne zariadenia, história, kultúrny a športový život

A. 6 Inštitúcie a ostatné zariadenia

A. 7 Výkon samosprávnych funkcií

A. 8 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo a zamestnanosť

B. Analýza SWOT

C. Prioritné oblasti a strategické ciele

C. 1 Prioritné oblasti

C. 1. 1 Infraštruktúra a regionálna dostupnosť

C. 1. 2 Ekonomický rozvoj

C. 1. 3 Ľudské zdroje

Záver

A. Charakteristika obce Kamenné Kosihy

Obec Kamenné Kosihy sa nachádza v Banskobystrickom kraji, na východnom okraji bývalej Hontianskej župy v Ipeľskej kotline. Obec Kamenné Kosihy leží na východe od obce Vinica a susedí s obcami Ďurkovce a Širákov.

Samotná Ipeľská kotlina je najúrodnejšou oblasťou okresu. Poloha a dobré klimatické podmienky predurčujú obec pre poľnohospodársku výrobu.

Obec Kamenné Kosihy je malá obec, ktorá sa nachádza v novohradskom regióne, cca 20 km od mesta Veľký Krtíš, 28 km od mesta Šahy a cca 100 km od hlavného mesta Maďarska Budapešti.

Prvá zmienka o obci pochádza z roku 1135 a jej vtedajší názov bol Kukezu. V polovici 19. storočia mala obec 220 obyvateľov katolíckeho vierovyznania a troch evanjelického. Zaoberali sa hlavne poľnohospodárstvom, vinohradníctvom, chovali kone a hovädzí dobytok. Obec obklopovali lesy a rozsiahle polia a lúky. Medzi najznámejších majiteľov obce patrili rodiny: Sembery-, Ivánka-, Géczy-, Kende- a Méhesovcov. Prvá farnosť v obci vznikla v 14. storočí. V roku 1824 bol v obci postavený kostol Svätého Martina.

Mikroregión Veľký Potok – Ipeľ vznikol v roku 2004 ako občianske združenie podľa Zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov. Mikroregión pozostáva z pätnástich obcí a to sú: Ipeľské Predmostie, Veľká Ves nad Ipľom, Kleňany, Sečianky, Balog nad Ipľom, Kosihy nad Ipľom, Veľká Čalomija, Dolinka, Vinica, Čelovce, Ďurkovce, Hrušov, Trebušovce, Širákov, a Kamenné Kosihy.

Vznikol za účelom vzájomnej spolupráce pri realizácii rozvojových projektov. Za sídlo mikroregiónu bola ustanovená obec Vinica. Jednotlivé obce v združení zastupujú starostovia obcí. Do dnešného dňa združenie nemá iných členov, teda žiadne právnické ani fyzické osoby.

A.1 Prírodné charakteristiky

Obec leží v Ipeľskej kotline. Juhovýchodná rovinná časť chotára je na širokých vyšších terasách Ipľa, severovýchodná časť je pahorkatinná. Nachádza sa v nadmorskej výške 200 m.n.m.

Pôda je hnedozemná, úrodná a vhodná na pestovanie obilnín ako aj ostatných poľnohospodárskych plodín. Priemerná ročná teplota sa tu pohybuje v rozmedzí 8-9 °C.

Tabuľka č.1: Štruktúra pôdneho fondu obce Kamenné Kosihy

Poľnohospodársky pôdny fond	502 ha
Z toho orná pôda	408 ha
Záhrady	8 ha
Ovocné sady	0 ha
Trvalé trávnaté porasty	38 ha
Vodné plochy	0 ha
Lesný pôdny fond	19 ha
Zastavané plochy	15 ha
Ostatné plochy	14 ha
Celková rozloha katastra	502 ha

Zdroj: Vlastné zisťovanie

A.2 Demografická charakteristika

Základné údaje o obyvateľov obce Kamenné Kosihy sú znázornené v tabuľke č.2.

Tabuľka č.2: Základné údaje o obyvateľov obce Kamenné Kosihy

SR. Kraj, okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo	Ekonomicky aktívne osoby	Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v%)
Slovenská republika	5 449 270	2 748 200	50,43
Banskobystrický kraj	617 777	320 626	51,90
Okres Veľký Krtíš	41 998	20 276	48,28
Obec Kamenné Kosihy	351	191	54,42

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Tabuľka č.3: Vekové zloženie obyvateľov:

Vek v %	Spolu	%
Predproduktívny vek	40	11,40
Produktívny vek	229	65,24
Poproduktívny vek	82	23,36
Spolu	351	100,00

Zdroj: Vlastné zisťovanie 2021

Z prehľadu vyplýva vysoké percentuálne zastúpenie obyvateľov poproduktívneho veku, a nízke percentuálne zastúpenie obyvateľov predproduktívneho veku, čo signalizuje starnutie populácie.

Tabuľka č.4: Náboženské zloženie obyvateľov

Vierovyznanie	Počet obyvateľov	%
Rím.kat.	323	92,02
Ev. a. v.	2	0,57
Iné	6	1,71
Bez vyznania	18	5,13
Nezistené	2	0,57
Spolu	351	100,00

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Tabuľka č.5: Národnostné zloženie obyvateľov

Národnosť obyvateľov	Počet obyvateľov	%
Slovenská	125	35,61
Česká	3	0,85
Maďarská	221	62,96
Nezistená	2	0,57
Spolu	351	100,00

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Bytový a domový fond

Tabuľka č.6: Bytový fond

Byty	Počet
Trvalo obývané	4
Neobývané	0
Počet bytov celkom	4

Zdroj: Vlastné zisťovanie

Tabuľka č.7: Domový fond

Domy	Počet
Trvalo obývané	110
Neobývané	10
Počet domov celkom	120

Zdroj: Vlastné zisťovanie

Zhodnotenie bytového a domového fondu

Na území obce Kamenné Kosihy sa nachádza spolu 120 rodinných domov, z toho je 10 neobývaných,

tj. 8,34 % domov je neobývaných a 91,66 % je obývaných rodinných domov.

Všetky rodinné domy sú v súkromnom vlastníctve. Obec nevlastní žiadny rodinný dom.

Na území obce Kamenné Kosihy sú 4 družstevné bytovky, ktoré sú obývané.

V obci Kamenné Kosihy sú aj nájomné byty. 5 bytových jednotiek s trojizbovými bytmi a Bytový dom s 19 bytmi, z toho 7 dvojizbové a 12 trojizbové. Z celkového počtu 24 bytov nie je žiadny neobývaný.

Z uvedeného vyplýva, že prevažná väčšina obyvateľov Obce Kamenné Kosihy býva v rodinných domoch.

A.3 Životné prostredie

Územie obce sa nachádza mimo ohrozených oblastí Slovenska z hľadiska narušenia životného prostredia. V blízkosti obce sa nachádzajú menšie zdroje znečistenia (areály poľnohospodárskej živočíšnej výroby). Areály vplývajú nepriaznivo na stav čistoty ovzdušia i na stav čistoty podložia.

Poľnohospodárska pôda je kontaminovaná dlhoročnou aplikáciou chemických látok do pôdy, najmä od druhej polovice 20-teho storočia. Problémom je absencia obecnej kanalizácie a čistiarne odpadových vôd. Dôsledkom je zlá hygienická situácia domácností.

Sporadicky zhoršujú stav ovzdušia obce aj diaľkové prenosy znečisťujúcich látok z priemyselných centier Veľký Krtíš a Šahy. Tieto spady sú nepravidelné a závisia od smeru prúdenia vzduchových mäs. Prevládajúci západný smer vetra neprináša znečisťujúce látky, pretože z tohto smeru sa väčšie zdroje znečisťujúcich látok nevyskytujú.

Jedným z problémov je aj vypúšťanie splaškov, fekálií a ostatných nečistôt z rodinných domov na verejné priestranstvá, ako aj do rigolov a járkov. Problémom sú tiež staré environmentálne záťaž (tzv. divoké skládky tuhého komunálneho odpadu - TKO) na viacerých miestach katastrálneho územia, ktoré ohrozujú najmä vodu a pôdu.

V obci je zabezpečený zber a odvoz komunálneho odpadu firmou Marius Pedersen na skládku v meste Veľký Krtíš. Obec taktiež zabezpečuje separovaný zber odpadu. Tento odpad je následne odvázaný na centrálnu skládku vo Veľkom Krtíši, kde odpad egalizujú a dodávajú zmluvným odberateľom na ďalšie spracovanie ako druhotné suroviny.

A.4 Infraštruktúra

A.4.1 Doprava

Širšie vzťahy obce Kamenné Kosihy sú podmienené dopravnými väzbami na sídelnú štruktúru Banskobystrického a Nitrianskeho kraja. Základným druhom dopravy je cestná a železničná. Cez obec prechádza cesta 2 triedy –5,1 km.

V danom území sa uplatňuje všeobecný trend uprednostňovania individuálnej automobilovej dopravy pred ostatnými druhmi dopravy.

Vzhľadom na to, že cez obec neprechádza železničná trať je cestná hromadná doprava jediným druhom hromadnej dopravy osôb. Hromadnú dopravu osôb umožňuje niekoľko prímestských liniek SAD. V obci sa nachádzajú dve autobusové zastávky SAD.

Všetky miestne komunikácie sú spevnené asfaltovým povrchom. Účelové komunikácie, ktoré slúžia prevažne pre dopravnú obsluhu poľnohospodárskymi strojmi a napájajú sa na miestne komunikácie.

V obci je nedostatok vybudovaných chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií (20%). Pešie priestranstvá sa v obci nenachádzajú.

Najbližšie čerpacie stanice pohonných hmôt sa nachádzajú vo Vinici vo vzdialenosti 7 km.

Obsluhu riešeného územia železničnou dopravou zabezpečuje železničná trať Zvolen – Šahy.

Letecká doprava s verejnou prepravou osôb sa v území nenachádza, najbližšie letisko je na Sliači vo vzdialenosti 70 km.

A.4.2. Rozvod elektrickej energie

Konfigurácia a počet distribučných trafostaníc vyhovuje pre súčasný stav. V obci sú drobné podnikateľské aktivity bez požiadaviek na vyšší odber elektrickej energie. Sekundárna sieť je čiastočne zrekonštruovaná, rozvody sú vedené trasou na betónových stĺpoch, v malých úsekoch sú vybudované aj káblové rozvody. Celkový súčasný stav trafostaníc sú 2. Najväčší odber je potrebný pre bytové domy, objekty občianskej vybavenosti a podnikateľské aktivity, s rozvojom ktorých sa v budúcnosti neuvažuje.

A.4.3. Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je riešené v celej obci Kamenné Kosihy. Osadenie osvetlenia je riešené na betónových a železných podperných stĺpoch elektrického vedenia na oceľových konzolách.

Osvetlenie máme s LED svietidlami. Ovládanie je zabezpečené zo stĺpu.

A.4.4. Obecný rozhlas

Ústredňa obecného rozhlasu je umiestnená v priestoroch obecného úradu. Rozvody obecného rozhlasu sú vzdušné, ktoré sú vedené od obecného úradu v spodnej časti betónových stĺpov elektrickými NN rozvodmi v bezpečnej vzdialenosti podľa STN noriem na oceľových konzolách s keramickými izolantmi.

Amplióny sú umiestnené na najfrekvencovanejších miestach obce, križovatkách miestnych komunikácií a pred obecným úradom.

A.4.5. Zásobovanie plynom

Zásobovanie obce plynom zabezpečujú plynárske závody SPP Zvolen na území celej obce. Plynový rozvod je položený v celej obci. Na plyn je napojený 98 % obyvateľstva

A.4.6. Telekomunikačná sieť

V súčasnej dobe obec Kamenné Kosihy má vybudovanú digitálnu telefónnu ústredňu vybudovanou firmou TELECOM. V súčasnej dobe klesá záujem o pevné telefónne linky, nakoľko sa presadzujú mobilní operátori (Orange, T-Mobile).

A.4.7. Zásobovanie vodou

Širšie územie obce Kamenné Kosihy spadá do povodia rieky Hron. Cez katastrálne územie obce preteká Trebušovský potok, ktorý je čiastočne upravený. Táto vodárenská oblasť je pod správou Povodia Hrona Banská Bystrica závod Lučenec.

V súčasnom období má obec Kamenné Kosihy vybudovanú verejnú celoobecnú vodovodnú sieť.

Obec Kamenné Kosihy patrí medzi prevažnú väčšinu obcí v okrese, ktoré nemajú vybudovanú ČOV s verejnou kanalizačnou sieťou. Stavebné povolenie na koreňovú ČOV je právoplatné a projekt na kanalizáciu je v štádiu vyhotovenia.

Tabuľka č.8: Technická infraštruktúra v obci Kamenné Kosihy

Druh infraštruktúry	Kamenné Kosihy
Cestná sieť	5,1 km
cesty I. triedy	
cesty II. triedy	5,1 km
cesty III. triedy	
miestne komunikácie	2 km
Železničná sieť	

štátne trate	
regionálne trate	
Energetika	
vedenie el. energie v km	5 km
počet trafostaníc	2 ks
rozvod plynu v km	5 km
veterné elektrárne	
obnoviteľné zdroje energie	
vodné elektrárne	
zdroje tepla na biomasu	
elektrické vykurovanie	áno
Vodovody a kanalizácia	
vodovody v % domácnosti	37 % zo studní
kanalizácia	
ČOV	
malá ČOV	
žumpy	65 % domácností
vodné zdroje	
skupinové vodovody	Verejný vodovod
Dopravné služby	
železničná stanica	
počet spojov vlakom	
železničná zastávka	
autobusová stanica	
dopravná dostupnosť do mesta	
Telekomunikačné spojenie	
káblový tel. rozvod	
počet účastníckych staníc	
pokrytie signálom T-Mobile	100 %
pokrytie signálom Orange	100 %
miestny rozhlas	100 %
miestne noviny, občasník	
káblová televízia	
dial'kové telekomunikačné trasy	
Odpadové hospodárstvo	
skládka TKO	
divoké skládky	áno
klasický zber TKO	áno
separovaný zber TKO	Papier, sklo a plast
zberné suroviny	
Športové trasy	
cyklistické trasy	
lyžiarske trasy	
turistické trasy	
náučné chodníky	

Zdroj: Vlastné zisťovanie

A.5 Kultúrne zariadenia, história, kultúrny a športový život

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1135, kde sa uvádza názov Kukezu. Dnešný názov obce Kamenné Kosihy /Kőkeszi/.

V roku 1948 vznikol v obci Spoločné roľnícke družstvo. Väčšina obyvateľov pracovala v poľnohospodárstve do roku 1996, kedy Spoločné roľnícke družstvo zaniklo.

Hlavné pamiatky v obci:

Rímsko-katolícky kostol neskorobarokový z 18. storočia, prestavaný v neorománskom slohu koncom 19. storočia

Kultúrny a spoločenský život v obci možno považovať za uspokojivý, avšak stále s pomerne veľkým potenciálom rozvoja. Najväčší organizátor spoločenského života je Obecný úrad.

Každoročne sa usporiada Festival palóckych jedál - Palóc Ételek Fesztiválja, ako i ošeračkové slávnosti. Na týchto podujatiach sa zúčastňuje stále väčší a väčší počet obyvateľov, nielen z Kamenných Kosíh, ale aj z okolitých obcí.

Tabuľka č.9: Kultúra a kultúrne zariadenia v obci Kamenné Kosihy

Druh zariadenie	Kamenné Kosihy
Kultúrny dom	áno
Múzeum	
Pamätná izba	
Amfiteáter	áno
Klub mládeže	áno
Kostol	áno
Kaplnka	áno
Archeol. nálezisko	
Knižnica	áno
Kiná	
Sochy	
Kultúrne pamiatky	
Farský úrad	
Cintorín	áno
Parky	
Prírod. rezervácie	
Chránené stromy	
Technické pamiatky	
Zvonice	
Kultúrne MVO	
Folklórne festivaly	
Stretnutia rodákov	Deň obce
Hody	Futbalový turnaj
Iné akcie	Festival pal.jedál

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č.10: Šport a záujmová činnosť v obci Kamenné Kosihy

	Kamenné Kosihy
Šport	
Tenisové ihrisko	áno
Futbalové ihrisko	áno
telocvičňa	
fitnes	
Kúpalisko	
Lyžiarsky areál	
Kolkáreň	
Strelnica	
Iné	
Záujmová činnosť	
Folklórna skup.	áno
Ľudová kap.	
Chránový zbor	
Divadelný súbor	
Dobrovoľní hasiči	
Turisti	
Poľovníci	áno
Skauti	
Rybári	áno
Jednota dôchodcov	
Zdravotne postihnutí	
Záhradkári	áno
Včelári	áno
Iné združenia	
Futbalový klub	áno
Rodáci	

Zdroj: Vlastné spracovanie

Navrhnutá je úprava existujúceho futbalového ihriska – dobudovanie detského ihriska.

A.6 Inštitúcie a ostatné zariadenia

Hlavným objektom občianskeho vybavenia v obci je združené zariadenie, v ktorom je Obecný úrad so zasadačkou, knižnica, kultúrny dom. Technický stav tohto objektu je nepostačujúci. Okrem tohto zariadenia sú v obci dva obchody potravín a dve pohostinstvá. V sociálnej oblasti je treba riešiť bývanie pre starých ľudí vyžadujúcich opatrovateľskú službu formou združenia prostriedkov so susednými obcami. V rámci rozvoja agroturistiky je potrebné podporovať zriaďovanie turistického ubytovania v súkromí.

Vyššia občianska vybavenosť sa na riešenom území nevyskytuje. Základná občianska vybavenosť má nasledovné zastúpenie.

Tabuľka č.11: Inštitúcie a ostatné zariadenia v oblasti sociálnej infraštruktúry

Druh inštitúcie	Kamenné Kosihy
-----------------	----------------

Školstvo	
Základná škola	
Materská škola	áno
Školská jedáleň	áno
Škola v prírode	
Iné zariadenie	
Zdravotníctvo	
Zdravotné stredisko	
Obvodný lekár	
Ženský lekár	
Detský lekár	
Stomatológ	
Lekáreň	
Iné inštitúcie	
Obecný úrad	áno
Matričný úrad	áno
Hasičská zbrojnica	áno
Cintorín	áno
Dom smútku	áno
Poštový úrad	áno
Kultúrny dom	áno
Kinosála	
Potraviny	áno
Zmiešaný tovar	áno
Pohostinstvo	

Zdroj: Vlastné spracovanie

V obci nie je požiarna ochrana zabezpečená dobrovoľným požiarnym zborom.

A.7 Výkon samosprávnych funkcií

Obec vykonáva samosprávu v zmysle zákona NR SR č. 612/2002 o obecnom zriadení. Bližšie informácie o výkone samosprávnych funkcií a počte poslancov obecného zastupiteľstva obsahuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka č.12:Počet poslancov obecného zastupiteľstva a komisií v obci

Názov obce	Počet poslancov	Zriadené komisie	Počet zamestnancov obce	Výška rozpočtu
Kamenné Kosihy	5	-	Na OcÚ 3 V MŠ 3	BP+KP: 144642,00 € BV+KV: 144642,00 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Vysvetlivky: BP – bežné príjmy, BV – bežné výdavky, KP – kapitálové príjmy, KV – kapitálové výdavky

Verejné statky v kompetencii obce Kamenné Kosihy sú poskytované na zmluvnom základe súkromnými dodávateľmi (verejné osvetlenie) alebo formou verejno-prospešných prác (údržba verejných priestranstiev). Zber a odvoz tuhého komunálneho odpadu zabezpečuje obec tiež zmluvne a odpad sa likviduje na skládkach v katastri mesta Veľký Krtíš.

A.8. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo a zamestnanosť

Analýza ekonomickej aktivity obyvateľov obce a miera ich migrácie je bližšie špecifikovaná v tabuľke č. 13.

Tabuľka č.13: Ekonomická aktivita obyvateľstva v obci Kamenné Kosihy

Obec	Počet ekonomicky aktívnych obyvateľov	Podiel ekonomicky aktívnych z trvalo bývajúceho obyvateľstva (v %)	Zamestnaní v obci	Odchádzajúci mimo obec	Dochádzajúci do obce
Kamenné Kosihy	191	54,42	67	122	2

Zdroj: Vlastné spracovanie

Všetky obce mikroregiónu Veľký Potok - Ipeľ majú podobný ekonomický, urbanistický i kultúrno-historický vývoj s prevládajúcim zdrojom obživy v poľnohospodárskej produkcii. Časť ekonomicky aktívnej zložky obyvateľstva dochádza za pracovnými príležitosťami do okolitých miest – Veľký Krtíš a Šahy.

Hospodársku základňu obce tvorí predovšetkým poľnohospodárstvo, ktoré má dlhodobú tradíciu. Z poľnohospodárskych plodín sa pestovali obilniny (pšenica, raž, jačmeň, ovos, kukurica). Z okopanín to boli najmä zemiaky. Zo strukovín hrach. Z krmných plodín d'atelina a lucerna. Zo zeleniny sa najviac pestovali rajčiny, cibuľa, cesnak, mrkva a petržlen. V ovocných sadoch sa pestovali jablká, hrušky, slivky, čerešne, višne, vlašské orechy a vinič. Poľnohospodárska pôda bola obhospodarovaná vlastníkami – jednotlivými rodinami až do 50. rokov 20. storočia, kedy došlo k viacerým vlnám kolektivizácie. Družstvá a štátne majetky hospodárili s väčšími či menšími úspechmi, za pomoci brigádnikov pri zbere úrody. Po roku 1990 boli štátne majetky sprivatizované.

Tabuľka č.14: podnikateľské subjekty pôsobiace v obci

Názov	Počet zamestnancov
ELMOUR-NÁSALI MILAN	25
Horváth Tibor – Kamenné Kosihy 122	5
Dovičín Jozef – Kamenné Kosihy 66	1
BRICK-ŽILKA TIBOR	5
TERTIA-Žilková Valéria	1
BVT-STAV- Ing. Bojtos Vincent	10
AMES – Bojtoš Marian	9
Násali Štefan-NASA	1
Dudáš Peter -Kamenné Kosihy 15	1
Spolu	58

Zdroj: Územný plán obce

Väčšina z nich sa zaoberá stavebníctvom, službami, obchodom – technické služby a servis, reštauračné a pohostinské služby. Okrem toho sú to činnosť v oblasti vykurovacej techniky. Doplňiť je potrebné škálu drobných prevádzok charakteru služieb obyvateľstvu, výrobného a opravárenského charakteru v spolupráci s vlastníkmi a užívateľmi lesov riešiť využitie časti územia na rekreáciu.

Tabuľka č.15: Štatistické ukazovatele o evidovaných nezamestnaných v obci Kamenné Kosihy k 31.12.2021

Obec	Evidovaní nezamestnaní spolu	Muži	Ženy
Kamenné Kosihy	22	10	12

Zdroj: ÚPSVaR k 31.12.2021

Súhrnné informácie o podnikateľských aktivitách na úrovni obce obsahuje tabuľka č.17.

Tabuľka č.16: Podnikateľská sféra v obci Kamenné Kosihy

Sektor/Druh činnosti	Kamenné Kosihy
Primárny sektor	
Poľnohospodárska výroba	
SHR	2
Spracovanie chemických produktov	
Spracovanie kameňa	

Strojárska výroba	
Spracovanie kože, obuv, textil	
Spracovanie dreva	
Spracovanie iných surovín, (lieh)	
Spolu	2
Sekundárny sektor	
Porez dreva	
Stolárstvo	
Pekáreň	
Krajčírstvo	
Klmpiarstvo	
Zámočníctvo	
Stavebná činnosť	5
Iné remeselné činnosti	
Spolu	5
Terciárny sektor	
Rozličný tovar	1
Drogéria	
Priemyselný tovar	
Mäso	
Obuv	
Textil	
Butik	
Reštaurácia	
Pohostinstvo	
Motel	
Penzión	
Turistická ubytovňa	
Hotel	
Ubytovanie v súkromí	
Veľkosklad	
Oprávkárske a servisné služby	
Iné služby (predaj plynu)	
Spolu	4
Počet zamestnancov spolu	72

Zdroj: Vlastné spracovanie

B. Analýza SWOT

Na základe uvedeného auditu zdrojov je možné zostaviť nasledovnú SWOT analýzu:

Silné stránky

1. Vysokoproduktívna poľnohospodárska pôda s prirodzenou úrodnosťou a dobrými klimatickými podmienkami.
2. Neznečistené životné prostredie (čiastočne kvôli nedostatočnému vývoju regiónu)

3. Separácia komunálneho odpadu v obci.
4. Vhodné podmienky pre kultúrno-poznávací a rekreačno-športový turizmus.
5. Kultúrno-historické tradície regiónu vo väzbe na súčasné aktivity.
6. Vybudované dopravné a inžinierske siete (až na kanalizácie a ČOV).
7. Vhodné priestory na podnikateľské aktivity najmä v oblasti cestovného ruchu a služieb.
8. Spracované a aktualizované územno-plánovacie dokumentácie.
9. Vhodné podmienky na rozvoj vinohradníctva (vínna cesta okresom cez obce mikroregiónu)
10. Rozvíjajúca sa cezhraničná spolupráca s možnosťou realizácie spoločných slovensko-maďarských projektov

Slabé stránky

1. Nevyhovujúca úroveň technickej infraštruktúry (nevybudovaná kanalizácia a ČOV, úprava miestnych komunikácií, atď.).
2. Existujúce problémy v oblasti životného prostredia (divoké skládky TKO, znečistené vodné toky, neupravené priestranstvá).
3. Málo rozvinutá sociálna infraštruktúra (chýbajú zariadenia starostlivosti o obyvateľov v poproduktívnom veku, zariadenia sociálnej starostlivosti, zariadenia občianskej vybavenosti).
4. Nedostatok služieb, obzvlášť v oblasti turistiky a cestovného ruchu.
5. Chýbajúca banková a finančná infraštruktúra.
6. Nízka frekvencovanosť verejnej dopravy, absentuje priame napojenie na železničnú dopravu.
7. Nedostatok pracovných príležitostí.
8. Nevyjasnené vlastnícke vzťahy v oblasti pôdneho fondu.
9. Nízka životná úroveň a slabá kúpyschopnosť obyvateľstva.
10. Slabá propagácia obce a mikroregiónu v oblasti cestovného ruchu.
11. Budova obecného úradu je v zlom technickom stave
12. Nedostatok priestorov pre starších a mládež pre klubové aktivity.
13. Narastajúci podiel prestarnutých občanov, zhoršujúca sa veková skladba obyvateľstva mikroregiónu
14. Vysoká miera nezamestnanosti

Možnosti

1. Potenciálne možnosti pre vznik nových pracovných miest, predovšetkým v turistickom sektore.
2. Reštrukturalizácia poľnohospodárskych podnikov zohľadňujúca dlhoročnú poľnohospodársku tradíciu regiónu.
3. Využitie štátnych podporných programov pre podporu poľnohospodárstva a rozvoja vidieka.
4. Využitie programov hospodárskej pomoci EU.
5. Využitie rozvojových programov v oblasti cestovného ruchu ako významný zdroj príjmov pre obecný rozpočet, ako aj rozpočet mikroregiónu.
6. Rozvoj sektora služieb, najmä v oblasti cestovného ruchu, pre vytvorenie nových pracovných miest.
7. Možnosť spolupráce obcí v rámci mikroregiónu s využitím synergického efektu, ktorý môže pomôcť vyriešiť ich spoločné problémy, ako aj s inými mikroregiónmi, obcami a ďalšími subjektmi v území.
8. Blízkosť akademického zázemia v Banskej Bystrici (vysoké školy) a lokalizácia organizácií a inštitúcií schopných pomôcť celkovému sociálno-ekonomickému rozvoju regiónu.
9. Možnosť prehlbovania spolupráce s Maďarskou republikou

Ohrozenia

1. Nesystémová regionálna politika na centrálnej úrovni a nedostatočná iniciatíva regionálnych zástupcov.
2. Nevyhovujúci a neefektívny systém financovania municipalít opierajúcich sa najmä o účelové dotácie, ktorých rozsah nezodpovedá súčasným rozvojovým potrebám.
3. Nedostatok finančných zdrojov na realizáciu dlhodobých a komplexných rozvojových projektov, nedostupnosť úverov.
4. Nízka miera starostlivosti o prírodné a kultúrne hodnoty v území, ich postupná devastácia.
5. Zlé infraštruktúrne vybavenie Banskobystrického kraja.
6. Slabá motivácia k podnikaniu medzi občanmi.
7. Nedostatok pracovných príležitostí a s tým súvisiaca každodenná pracovná emigrácia obyvateľstva.

8. Pokles konkurencieschopnosti poľnohospodárskej produkcie v porovnaní s dovážanou dotovanou produkciou.
9. Pokles záujmu o obce a mikroregión ako taký zo strany návštevníkov, investorov a odchod obyvateľov mimo mikroregión.
10. Strata životnej perspektívy obyvateľov, nezáujem o dianie v obci a veci spoločenského záujmu.

C. Prioritné oblasti a strategické ciele

C.1 Prioritné oblasti

C.1.1 Infraštruktúra a regionálna dostupnosť

Dobudovanie infraštruktúry predstavuje základný impulz pre ďalší rozvoj obce. Bez dobudovania kanalizácie nie je možné úspešne podporovať rozvoj podnikateľských aktivít, rozvoj cestovného ruchu a pod.. Nevybudovaná kanalizácia zároveň predstavuje jeden z najväčších problémov znečisťovania životného prostredia, ktoré inak patrí medzi silné stránky územia.

Pre rozvoj regiónu je dôležité aj dobré dopravné napojenie, ktoré umožní lepšiu interakciu najmä s okresnými mestami. To umožní v rámci prechodného obdobia (pokiaľ región nezačne vytvárať väčšie množstvo pracovných miest) lepšie dochádzanie za prácou a tým sa zníži tlak na odchod pracovných síl (najmä mladých ľudí) z regiónu.

Ďalšou prioritou je dobudovanie chodníkov v obciach a zlepšenie technického stavu cestných komunikácií.

V sociálnej oblasti je treba riešiť bývanie pre starých ľudí vyžadujúcich opatrovateľskú službu formou združenia prostriedkov so susednými obcami a výstavbou resp. rekonštrukciou vhodného objektu vo vybranej obci.

Ďalším problémom v obci je nedostatočný rozvoj športu a rekreácie. V tejto oblasti má obec v pláne investovať do obnovy a výstavby rekreačných a športových zariadení. Rekreačné zariadenia sa v obci nenachádzajú.

Na úrovni mikroregiónu sa obce rozhodli pre podporu vybudovania veternej elektrárne na výrobu elektrickej energie technológiu šetrnou na životné prostredie.

Rozvoj v oblasti obnovy infraštruktúry a ďalších investičných akcií v obci vytvorí nové pracovné príležitosti, stabilizuje obyvateľstvo vo vidieckom priestore, zlepši životné

podmienky v obci a zabezpečí prílev návštevníkov, čo pozitívne ovplyvní rozvoj ďalších sektorov vidieckej ekonomiky.

Strategický cieľ 1: Zvýšenie dostupnosti a kvality občianskej infraštruktúry a vybavenosti

Cieľ 1.1: Zlepšiť podporovanie sociálnych služieb

Cieľ 1.2: Vytvorenie podmienok na poskytovanie zdravotnej starostlivosti

Cieľ 1.3: Zlepšenie technického stavu obecných budov verejného významu

Cieľ 1.4: Dobudovanie športovísk a objektov rekreačného charakteru

Cieľ 1.5: Rekonštrukcia kultúrneho domu a rekonštrukcia miestnych komunikácií s parkoviskom

Cieľ 1.6: Podpora individuálnej bytovej výstavby a výstavby nájomných rodinných domov

Dostupnosť a kvalita občianskej infraštruktúry a vybavenosti je základnou životnou potrebou, ale zároveň nákladnou záležitosťou, ktorá často presahuje možnosti obyvateľov. Obec Kamenné Kosihy má snahu vytvárať podmienky najmä pre bývanie príjmovo a sociálne slabších vrstiev obyvateľstva a zvyšovať dostupnosť hlavne nájomného bývania.

Neuspokojený dopyt obyvateľov po bytoch vyplýva zo zmien v štruktúre domácností, z nových nárokov na bývanie mladých, príjmovo samostatných jedincov ako aj z rastu poproduktívnej kategórie obyvateľov, kde sa dá aj z ekonomických dôvodov očakávať dopyt po menších bytoch než sú tie, v ktorých žili ako rodiny s deťmi.

Úroveň bývania nie je priamo podmienená len novou výstavbou, ale významne ju ovplyvňuje aj existujúci bytový fond. Revitalizácia existujúceho bytového fondu smeruje k skvalitneniu bývania, predovšetkým k znižovaniu nákladov na energie, ktoré v súčasnosti tvoria hlavnú časť nákladov na bývanie.

Vyčíslenie potreby bytov v 5, resp. 10-ročnom výhľade

Tabuľka č.17: Vyčíslenie potreby bytov

Byty	Počet
Dvojizbové byty	0
Trojizbové byty	5
Potreba bytov celkom	5

Zdroj: Vlastné zisťovanie

Obec Kamenné Kosihy eviduje 5 žiadostí o pridelenie bytu. Väčšinu žiadostí si podali rodiny, ktoré uprednostnili bývanie v nájomných bytoch pred výstavbou rodinného domu, a to hlavne z ekonomických dôvodov. Žiadosti si záujemcovia o byty podávajú priebežne a je predpoklad, že ich počet sa bude zvyšovať.

Rozvoj bytovej výstavby je výrazne ovplyvňovaný výkonnosťou ekonomiky, disponibilnými zdrojmi vo verejnom a súkromnom sektore, dostupnosťou a cenami bytov.

Očakávaný rozvoj bytového fondu v 5 ročnom a 10-ročnom výhľade:

- výstavbou rodinných bytových domov s nájomnými bytmi pre mladé rodiny na ich osamostatnenie ale i pre starších obyvateľov,
- rekonštrukciou starších neobývaných rodinných domov formou ich prestavby,
- rekonštrukciou budov na domy s bytmi

Ciele rozvoja bývania na obdobie 10 rokov

Obec Kamenné Kosihy plánuje na nasledovných 10 rokov zabezpečiť podmienky na výstavbu takého počtu bytov, ktorý by umožnil pokryť potreby obyvateľov s trvalým pobytom v obci Kamenné Kosihy. Celkovo plánuje obec výstavbu 5 nájomných bytov – trojizbových, a to v nájomných rodinných domoch. Obec má taktiež prioritu na najbližších 10 rokov zabezpečiť podmienky pre prestavbu, resp. rekonštrukciu v súčasnosti nevyužitých budov a domov, ktoré nie sú vlastníctvom obce, na byty, prípadne domy dôchodcov, rokovať s majiteľmi týchto budov a domov a súkromnými investormi. Cieľom obce je uspokojením dopytu po bytoch stabilizovať domáce obyvateľstvo, obmedziť tak proces migrácie a priaznivo ovplyvniť demografický vývoj obyvateľstva.

Ciele rozvoja bývania na obdobie 5 rokov

Keďže časť obyvateľstva nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na výstavbu rodinného domu alebo kúpu bytu, sú tieto domácnosti odkázané na pomoc verejného sektora. V súčasnej dobe realizujú súkromní investori výstavbu nájomných rodinných domov – jedno a dvojbytových, ktoré obec Kamenné Kosihy plánuje odkúpiť a využiť na účely sociálneho bývania v zmysle zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v platnom znení, ako obecné nájomné byty spravované obcou.

Tabuľka č.18: Štruktúra bytov v rodinných domoch vo výstavbe

Byty	Počet
Dvojizbové byty	0
Trojizbové byty	5
Počet bytov celkom	5

Zdroj: Vlastné zisťovanie

Zabezpečenie finančných zdrojov na kúpu nájomných bytov a technickej vybavenosti, podmieňujúcej užívanie týchto nájomných bytov:

- Obec Kamenné Kosihy požiada o poskytnutie dotácie na obstaranie nájomných bytov na účely sociálneho bývania formou kúpy, na základe zákona č. 4423/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v platnom znení
- Obec Kamenné Kosihy súčasne požiada o poskytnutie podpory na kúpu uvedených nájomných bytov formou úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania podľa zákona č. 150/2013 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania
- Obec Kamenné Kosihy zabezpečí kúpu technickej vybavenosti podmieňujúcej kúpu a užívanie nájomných bytov, na ktoré bude poskytnutá dotácia, a to buď formou kúpy z vlastných finančných prostriedkov alebo taktiež z dotácie zo ŠFRB
- Obec Kamenné Kosihy naplánuje realizáciu ďalšej výstavby nájomných bytov v závislosti od záujmu žiadateľov

Strategický cieľ 2: Dobudovanie environmentálnej infraštruktúry podľa štandardov EÚ a zvýšenie efektívnosti environmentálnej zložky TUR

Cieľ 2.1: Dobudovanie inžinierskych sietí

Cieľ 2.2: Ochrana krajiny a TUR

Cieľ 2.3: Znížiť znečisťovanie životného prostredia

Strategický cieľ 3: Podpora trvaloudržateľnej mobility prostredníctvom rozvoja dopravnej infraštruktúry

Cieľ 3.1: Zlepšenie dopravnej dostupnosti obce s okresnými mestami

Cieľ 3.2: Zabezpečiť dobrý technický stav komunikácií

Cieľ 3.3: Zlepšenie bezpečnosti chodcov

Cieľ 3.4: Rozvoj cyklistickej dopravy

C.1.2 Ekonomický rozvoj

Obec v ekonomickej oblasti neposkytuje dostatočné množstvo pracovných príležitostí. Región je schopný realizovať tvorbu pracovných príležitostí len v niektorých oblastiach, na ktoré má predpoklady – rozvoj poľnohospodárstva, rozvoj malého a stredného podnikania v službách.

Doplniť treba škálu drobných prevádzok charakteru služieb obyvateľstvu, výrobného a opravárenského charakteru, pre ktoré je vo výhľade vyčlenená plocha pri cintoríne, avšak možno ich prevádzkovať aj v obytnej zóne. Osobitné predpoklady má región na zlepšenie podmienok pre cestovný ruch, ktoré doteraz takmer nevyužíval.

Zlepšenie podpory podnikania si vyžaduje zintenzívnenie spolupráce s už existujúcimi podnikateľmi regiónu a následnému zlepšeniu informovanosti o podnikateľských možnostiach, ako aj možných zdrojov podpory, či už zo štrukturálnych fondov alebo iných podporných programov.

Poľnohospodárstvo bolo vždy dôležitou súčasťou zdrojov obce a mikroregiónu ako celku a vďaka dobrým pôdno-klimatickým podmienkam a celkovej zaostalosti regiónu bude ešte istý čas dôležitou súčasťou ekonomiky obce.

Cestovný ruch nie je dostatočne rozvinutý aj napriek relatívne vhodnému prostrediu. Potenciál existuje najmä v nadväznosti na kúpele v Dudinciach. Vyžaduje si to však zatriktívnenie regiónu vybudovaním turistických trás a cyklotrás v regióne, ako aj vhodných ubytovacích a stravovacích zariadení. V rámci rozvoja agroturistiky je potrebné podporovať zriaďovanie turistického ubytovania v súkromí.

V súvislosti s prechodom z industriálnej spoločnosti na informačnú vzniknú nové pracovné príležitosti najmä pre mladšiu generáciu obyvateľov v oblasti informačných technológií pre rôzne firmy.

Strategický cieľ 4: Zvýšenie konkurencieschopnosti priemyslu a služieb, postavenej na lepšom využívaní existujúcich faktorov ekonomického rastu a tvorbe nových, na poznatkoch založených zdrojoch pri využívaní rastového potenciálu obce

Cieľ 4.1: Zintenzívnenie spolupráce obce a miestnych podnikateľov

Cieľ 4.2: Podpora vytvárania nových živností v obci

Cieľ 4.3: Podpora pilotných projektov pre agroturistiku

Cieľ 4.4: Podpora podnikateľov pri čerpaní finančných prostriedkov z eurofondov

C.1.3 Ľudské zdroje

V rámci tejto priority sú dôležité najmä aktivity smerujúce k väčšej zapojenosti občanov do diania v regióne, organizácia kultúrno-spoločenského života (aj pre starších občanov).

Zvýšenou aktivizáciou občanov je možné dosiahnuť vyššiu spolupatričnosť občanov k regiónu ako aj ich spokojnosť s fungovaním regionálnej samosprávy.

Dôležitým aspektom rozvoja je aj zlepšenie spolupráce s okolitými mikroregiónmi, prípadne so zahraničím, ktoré umožnia zapojenie mikroregiónu do širších rozvojových projektov.

Strategický cieľ 5: Zabezpečiť intenzívnu komunikáciu medzi obyvateľmi obce a samosprávou a budovanie kapacít v oblasti verejnej politiky

Cieľ 5.1: Zabezpečiť vzdelávanie pracovníkov samospráv

Cieľ 5.2: Zlepšenie informovanosti a orientácie o obci

Cieľ 5.3: Organizovanie kultúrnych a športových podujatí pre občanov

Cieľ 5.4: Zabezpečenie verejného prístupu na internet

Tabuľka č.19: Strategické ciele a aktivity obce

Strategický cieľ	Cieľ	Aktivita
Zvýšenie dostupnosti a kvality občianskej infraštruktúry a vybavenosti	Zlepšiť podporovanie sociálnych služieb	<ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie domu sociálnych služieb - vybudovanie domu opatrovateľskej služby - vybudovanie domova dôchodcov - vytvorenie klubu seniorov
	Vytvorenie podmienok na poskytovanie zdravotnej starostlivosti	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia resp. výstavba objektu, v ktorom – v prípade záujmu – bude ambulancia detského a dospelého lekára
	Zlepšenie technického stavu obecných budov verejného záujmu	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia kultúrneho domu - zachovávať a udržiavať stavbu Domu smútku a celé prostredie cintorína so zeleňou - rekonštrukcia Domu smútku - rekonštrukcia a rozšírenie kapacity MŠ - zachovávať a udržiavať ostatné objekty verejného a kultúrneho významu - vybudovanie strediska

		<ul style="list-style-type: none"> - občianskej vybavenosti - rekonštrukcia materskej školy - rekonštrukcia obecného rozhlasu - rekonštrukcia verejného osvetlenia
	Dobudovanie športovísk a objektov rekreačného charakteru	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia a dostavba futbalového ihriska - vybudovanie rekreačnej zóny s areálom zdravia - výstavby tribúny - vybudovanie oddychovej zóny - vybudovanie detského ihriska
	Podpora bytovej výstavby	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba podmienok pre výstavbu rodinných domov - podpora modernizácie a obnovy existujúceho bytového fondu - podpora výstavby nájomných bytov
Dobudovanie environmentálnej infraštruktúry podľa štandardov EÚ a zvýšenie efektívnosti environmentálnej zložky trvalo udržateľného rozvoja	Dobudovanie inžinierskych sietí	<ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie kanalizácie - vybudovanie koreňovej ČOV - vybudovanie nových rozvodov elektrickej energie, plynu, telefónnej siete, káblovej televízie, vody a odkanalizovanie v nových stavebných lokalitách - rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia - rekonštrukcia časti obecnej vodovodnej siete staršej ako 30 r.
	Ochrana krajiny a trvalo udržateľný rozvoj (TUR)	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšiť účasť verejnosti na ochrane a tvorbe životného prostredia - uplatňovať zásady TUR - podporovať ochranu krajiny a prírody - presadzovať sankčné

		<p>opatrenia voči porušovateľom zákonných noriem v oblasti životného prostredia</p> <ul style="list-style-type: none"> - zrealizovať technické regulačné opatrenia na toku Trebušovského potoka - zachovávať a realizovať dostavbu ekostabilizačnej zelene
	Znížiť znečisťovanie životného prostredia	<ul style="list-style-type: none"> - likvidácia divokých skládok - parková výsadba v lokalite divokých skládok - pomoc občanom pri veľkoodpade - revitalizácia vodných tokov - zapojenie právnických a fyzických osôb do separácie komunálneho odpadu vznikajúceho pri ich činnosti - podpora vybudovania veternej elektrárne
Podpora trvalo udržateľnej mobility prostredníctvom rozvoja dopravnej infraštruktúry	Zlepšenie dopravnej dostupnosti obce s okresnými mestami	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia autobusovej čakárne - zriadenie alternatívnych druhov prímestskej autobusovej dopravy na súkromnej báze - zriadiť výbočiská na autobusových zastávkach pri hlavnej ceste - dobudovanie odstavných plôch vo všetkých častiach obce a zvýšenie ich kapacity - odstránenie smerových a bodových závad
	Zabezpečiť dobrý technický stav komunikácií	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia existujúcich miestnych komunikácií a parkoviska - vybudovanie nového

		<ul style="list-style-type: none"> parkoviska - dobudovanie cestnej infraštruktúry v nových stavebných lokalitách - realizácia nového dopravného značenia
	Zlepšenie bezpečnosti chodcov	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia a vybudovanie chodníkov
	Rozvoj cyklistickej dopravy	<ul style="list-style-type: none"> - realizovať vybudovanie cyklistických trás - podpora pre cyklistickú dopravu
Zvýšenie konkurencieschopnosti priemyslu a služieb, postavenej na lepšom využívaní existujúcich faktorov ekonomického rastu a tvorbe nových, na poznatkoch založených zdrojoch pri využívaní rastového potenciálu obce	Zintenzívnenie spolupráce a miestnych podnikateľov	<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečenie vhodného priestoru pre uverejňovanie oznamov OÚ - informovanie miestnych podnikateľov o možných podporách podnikania - získanie stavebného povolenia - zabezpečenie vhodných podmienok pre vstup investorov na územie obce
	Podpora vytváranie nových živností v obci	<ul style="list-style-type: none"> - podpora zakladania malých a stredných podnikov
	Podpora pilotných projektov pre agroturistiku	<ul style="list-style-type: none"> - podpora drobných remeselných prevádzok - podpora remesiel s tradíciou - podpora poskytovateľom ubytovania v súkromí
	Podpora podnikateľov pri čerpaní finančných prostriedkov z eurofondov	<ul style="list-style-type: none"> - poskytovanie informácií o možných spôsoboch čerpania finančných zdrojov z EÚ - pomoc pri vypracovaní projektov
Zabezpečiť intenzívnu komunikáciu medzi obyvateľmi obce a samosprávou a budovanie kapacít	Zabezpečiť vzdelávanie pracovníkov samospráv	<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečiť priebežné vzdelávanie pre zamestnancov samospráv v oblasti legislatívy,

v oblasti verejnej politiky		regionálneho rozvoja a štrukturálnych fondov
	Zlepšenie informovanosti a orientácie o obci	<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečenie vhodného priestoru pre uverejňovanie oznamov OÚ - zriadenie internetovej stránky obce - technické zabezpečenie priestorov určených na verejné zhromaždenie - vydávanie publikácií o obci
	Organizovanie kultúrnych a športových podujatí pre občanov	<ul style="list-style-type: none"> - organizovanie koncertov, výstav v atraktívnom prostredí - organizovanie športových podujatí - podpora rozvoja kultúrnych aktivít
	Zabezpečenie verejného prístupu na internet	<ul style="list-style-type: none"> - zriadenie internetového centra a infokiosku

Záver

Program rozvoja obce Kamenné Kosihy predstavuje nástroj na efektívne riadenie rozvoja, prostredníctvom navrhnutých opatrení na riešenie akútnych problémov obce a jej obyvateľov, ale aj na využitie definovaných potenciálov ďalšieho rozvoja obce. Tieto fakty, spolu s modifikáciou rozvojových priorít, viedli obec Kamenné Kosihy k tomu, aby iniciovalo aktualizáciu dokumentu PHSR pre roky 2015-2023 s cieľom, aby vznikol čo najaktuálnejší **Program rozvoja obce Kamenné Kosihy na roky 2024-2030**. Medzi jeho základné charakteristiky patrí:

- je základným rozvojovým dokumentom obce a je vypracovaný v súlade so Zákonom o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z. z. v znení Zákona č. 309/2014 Z. z., o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z., 258/2021 Z. z.)
- je strednodobým rozvojovým dokumentom, ktorý:
  - využíva potenciál, reálne príležitosti, berie do úvahy vonkajšie trendy a ohrozenia a navrhuje riešenia prioritných problémov a potrieb pre rozvoj obce,
  - definovaním implementačného mechanizmu je flexibilným dokumentom schopným reagovať na zmeny a podnety,
  - berie do úvahy širšie okolie obce.

Programu rozvoja obce Kamenné Kosihy 2024 – 2030 je zostavený ako otvorený, verejne dostupný a priebežne aktualizovaný dokument reagujúci na prichádzajúce podnety, príležitosti a zmeny vnútorného a vonkajšieho prostredia obce.

PRO bolo schválené OZ dňa 30.4.2024 uznesením číslo 12/2024 (v bode č. 7)

Hlavným cieľom Programu rozvoja obce Kamenné Kosihy je zlepšiť kvalitu života občanov, sociálnu súdržnosť obce, vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj, presadzovať koncept trvalo udržateľného rozvoja a vytvoriť plán projektov tak, aby sa v rámci Banskobystrického samosprávneho kraja znižovali disparity vo všetkých oblastiach každodenného života obyvateľov regiónu.

V Kamenných Kosihách 30.4.2024

.....
Ing. Ladislav Pixiades